

Orquestra del Miracle, Nowakowski & de la Rubia – Valls, Lliteres, Telemann i Händel

Estiu al Palau

Dimecres, 24 de juliol de 2024 – 20 h

Sala de Concerts

Compromís amb el medi ambient:

Amb la col·laboració de:

ASSOCIACIÓ
ORFEÓ
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA

inaem

INSTITUTO NACIONAL DE
LAS ARTES ESCÉNICAS Y DE LA MÚSICA

Membre de:

EUROPEAN
CONCERT HALL
ORGANISATION

Programa

Orquestra del Miracle

Alexandra Nowakowski, soprano

Juan de la Rubia, orgue i director

Georg Friedrich Händel (1685-1759)

Atalanta, HWV 35

Obertura

Francesc Valls (1671-1747)

Emitte spiritum tuum (Motet per a la Pasqua de l'Esperit Sant)*

Georg Friedrich Händel

Concert per a orgue i orquestra, op. núm 4 en Fa major, HWD 292

Allegro

Antoni Lliteres (1673-1747)

Cantata “Ah del rústico pastor”: El relámpago

Recitatiu

Ària

Georg Philipp Telemann (1681-1767)

Música aquàtica, TWV 55:C3

Ouverture

Sarabande. Die Schloffende Thetis - doucement

Bourrée. Die erwachende Thetis

Loure. Der verliebte Neptunus

Der stürmende Aeolus

Menuet. Der angenehme Zephir

Gigue. Ebbe und Fluth

Canarie. Die lustigen Bootsleute

Georg Friedrich Händel

Eternal source of light divine. HWV 74

*Concert per a orgue i orquestra, op. 7 núm. 4 en
Re menor, HWV 309*

Adagio

Let the bright seraphim. HWV 57

Gloria, HWD deest

Gloria in excelsis Deo

Et in terra pax

Laudamus te

Domine Deus

Qui tollis peccata mundi

Quoniam. Cum Sancto Spiritu

★ Obra de recuperació patrimonial, amb edició Bernat
Cabrè i adaptació Juan la Rubia.

Aquest programa, en la seva presentació al Festival Espurnes Barroques, s'acompanyava de l'obra Ascensió, encarregada a l'artista Joan Villaplana:
www.joanvillaplana.com
<https://www.joanvillaplana.com/escultura-cat>

Aquest concert té una durada de 75 minuts, sense pausa.
La durada del concert és aproximada.

#antiga

Palau de la Música Catalana Palau 100

Filharmònica de Viena & Gatti / Connolly,
Anima Aeterna Brugge & Heras-Casado /
Kozhukhin, Filharmònica de Luxemburg
& Gimeno / Bezuidenhout, Orchestre des
Champs Élysées, Collegium Vocale Gent
& Herreweghe / Dueñas, Philharmonia
Orchestra & Alsop / Royal Concertgebouw
& Mäkelä / Ensemble I Gemelli & González
Toro / Balthasar Neumann & Hengelbrock
/ musicAeterna & Currentzis / Pires,
Bezuidenhout, English Baroque Soloists &
Gardiner / Bell, Orchestra dell'Accademia
Nazionale di Santa Cecilia & Harding /
Orquestra Simfònica de la Ràdio Sueca,
Orfeó Català & Harding

Temporada 2024–2025

Ja a la venda els abonaments de cicles
i abonaments a la carta a partir de 4 concerts.

Poema

Com una ràfega de vent
que s'arqueja amb la presència de les coses.

Com una música enforcada
en el silenci de la corda del temps,
envaït per la memòria que nodreix
imatges insomnes,
inscrites en la nit abandonada.

Textos de les ombres
que anomenen el meu nom,
caires transcrits en un mur
que tremola.

Laia Llobera

Paradísia (2023)

Comentari

Revisar la cartografia del Barroc

“Ens caldrien topògrafs que ens fessin un relat precís dels llocs on han estat”

Montaigne, *Assajos*, vol. 1: “Sobre els caníbals”

Ja al segle XVI –fa mig mil·lenni, per tant– Michel de Montaigne ens alertava que la condició humana ens porta a jutjar-ho tot d’una manera massa subjectiva, fins i tot quan ens esmercem a aparentar rigor i coneixement aprofundit. Havia detectat que al seu temps molts savis es refiaven més de les referències que tenien del món a través dels llibres que no pas de l’observació directa de la realitat. *“Les persones conreades no ens expliquen les coses, sinó que les glossen, per fer valer la seva interpretació”*, deia, tot afegint: *“Jo voldria que cadascú parlés d’allò que sap”*. Ho aplicava tant a la geografia com a la resta de coneixements. Ens calen, sí, bons topògrafs capaços de veure el món sense gaires etiquetes.

En la música barroca, els topògrafs que vàrem tenir durant els segles XIX i XX ens van oferir una cartografia ben esbiaixada d’un corrent estètic que va transcendir fronteres d’espai i de temps. Va ser un fenomen paneuropeu que comença a gestar-se abans de Monteverdi i perdura més enllà de Bach. I, per descomptat, no es dona només al centre del continent.

L’Orquestra del Miracle proposa, en la seva presentació al Palau de la Música Catalana, una revisió de la topografia del Barroc. El seu mapa inclou un dels grans noms, Händel, l’alemany que va formar-se a Itàlia per acabar triomfant al Regne Unit, i el d’un altre centreeuropeu que mereixeria més atenció: Telemann. Al seu costat, dos músics que alguns anomenarien “perifèrics” però que per a nosaltres han de ser centrals: Valls i Lliteres.

Francesc Valls, compositor i teòric de la música, ens va deixar un llegat impressionant, sobretot com a mestre de capella de la catedral de Barcelona. *Emitte spiritum tuum* és un motet que s’ha recuperat especialment per a aquest programa. Després de vora tres segles, Barcelona podrà escoltar aquestes inspiradíssimes pàgines d’un dels seus creadors més destacats... i més oblidats, també.

El mallorquí Antoni Lliteres va ser un dels músics més destacats del seu temps. El 1693 el trobem ja a la Capilla Real de la cort espanyola a Madrid. Més tard, després de l'incendi del Palacio Real, va reorganitzar la capella de música juntament amb José de Nebra, i entre els dos van crear nou repertori just abans que s'instal·lés en aquella cort Carlo Broschi, cèlebre cantant conegut com a Farinelli. A la seva cantata *Ah del rústico pastor*, que data del 1710, demostra un coneixement perfecte de la música que s'està fent en aquell moment a la resta d'Europa.

Les dues obres s'engalzen, en un diàleg més que inspirador, amb algunes perles de la producció de Händel, com els seus *Concerts per a orgue* i, sobretot el seu *Gloria*, una obra que també passa sovint massa desapercebuda entre la producció immensa d'aquest geni.

Per completar aquesta proposta de revisió del cànon barroc, el Miracle ens proposa encara navegar per més aigües oblidades: la *Música aquàtica* de Telemann, el compositor més prolífic d'aquell temps (i això que la competència de Händel i Bach era duríssima). Qualitat extrema, efectes sonors, evocació i admiració de la natura van de bracet en aquesta obra farcida de danses. Un altre Barroc no només és possible, sinó també molt saludable.

Pep Gorgori, musicòleg i periodista.

Autor de la biografia *Victòria dels Àngels, tot semblava tan senzill* (Ficta, 2024)

44 FESTIVAL DE TORROELLA DE MONTGRÍ

02.08–22.08

02.08.24
Orchestra Simfònica
de Barcelona i Nacional
de Catalunya

03.08.24
Vespres d'Arnadí

04.08.24
Gli Incogniti
Amandine Beyer

07.08.24
Claudio Constantini

08.08.24
Eva del Campo

09.08.24
Quartet Gerhard

10.08.24
Les Arts Florissants
Le Jardin des Voix

11.08.24
Orchestra Simfònica
del Vallès &
Joaquín Achúcarro

13.08.24
Bach Collegium Japan

14.08.24
Moisés P. Sánchez
Trio

15.08.24
Bartolomey Bittmann
Gratuit

16.08.24
Graindelavoix

17.08.24
Denis Kozhukhin

18.08.24
Le Consort
Théotime Langlois
de Swarte

21.08.24
Freiburger
Barockorchester
Kristian Bezuidenhout

22.08.24
Ensemble
O Vos Omnes

19.07.24
Trio Fortuny

05, 12, 19 i 26.08.24
In-Edit Empordà

Més informació
i entrades
www.festivaldetorroella.cat

A RECER
DE LA
FÚRIA
DEL MÓN

Biografia

Orquestra del Miracle

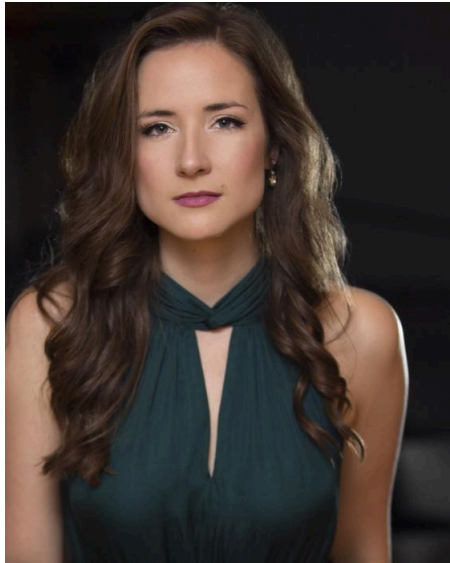
Impulsada per la Fundació Espurnes Barroques l'any 2023, l'Orquestra del Miracle pretén erigir-se en pocs anys com un referent indiscutible en l'àmbit de la interpretació amb criteris històrics. Dirigida per Juan de la Rubia (organista titular de la basílica de la Sagrada Família de Barcelona), i amb seu al Santuari del Miracle (a Riner, un petit municipi del Solsonès on habita una petita comunitat benedictina).

L'Orquestra del Miracle ha feliçtat una plantilla estable de músics talentosos que, assajant en un context rural i harmoniós, desenvolupen una activitat social i educativa transformadora, a més de contribuir a la recuperació i difusió del patrimoni musical de la Península Ibèrica, la promoció d'obres i a crear sinèrgies amb altres disciplines artístiques en el marc del Festival Espurnes Barroques. Vol crear experiències d'escolta significatives a través d'un plantejament holístic en les interpretacions.

Del seu concert de presentació, amb la soprano Marta Mathéu, el juny del 2023, el crític de la revista Scherzo, Imanol Temprano, va escriure'n: "si jo fos programador, no dubtaria a intentar apuntar-me el tanto de ser el primer a contractar-los perquè el resultat artístic és senzillament enlluernador. La qual cosa no és d'estranyar tenint en compte que al capdavant de l'orquestra hi ha el Juan de la Rubia -sobren les presentacions, estem davant de qui és possiblement el millor organista espanyol i n dels millors músics del moment-, que ha reclutat un elenc de músics de somni."

L'Orquestra del Miracle ha actuat aquest any novament al Festival Espurnes Baroques (amb la soprano Alexandra Nowakowski), i es presenta avui al Palau de la Música Catalana amb el mateix programa. De cara a la temporada 2024-25 hi ha previstes actuacions a Madrid, a Barcelona (L'Auditori i Palau de la Música), entre altres sales i festivals de primer nivell d'arreu del territori espanyol.

Alexandra Nowakowski, soprano

Lloada per la revista «Opera News» pel seu “cant apassionat”, la soprano lírica *coloratura* d’origen polonès-estatunidenc va tornar la temporada 2022-23 a la Metropolitan Opera de Nova York per interpretar els rols de Barbara/Mrs. Latch a *The hours* (Puts), la veu del cel de *Don Carlo* i Sophie de *Der Rosenkavalier*. També va debutar amb molt d’èxit com a Reina de la Nit de *La flauta màgica* amb l’Òpera Popular de Barcelona, a més de cantar sempre amb molt d’èxit al Carnegie Hall de Nova York.

La temporada actual s’esdevindrà l’esperat debut al Teatro Campoamor amb la prestigiosa Ópera d’Oviedo interpretant la *Manon* de Massenet, juntament amb aquest debut en concert, acompanyada pel reconegut pianista Michał Biel, al Palau de la Música Catalana, i aquest mateix mes la primera aparició al festival LIFE Victoria amb el mateix pianista polonès, amb el qual va enregistrar l’àlbum *Kraina* i amb qui també tornarà al Carnegie Hall de Nova York amb motiu del Citywide Concert.

Gràcies al seu talent excepcional, ha estat l’única cantant no hispanoparlant becada per la Fundación Ópera Actual.

La temporada 2022-23 va ser convidada per la Brooklyn Art Song Society per oferir els *Cants sobre poemes hebraics*, op. 79 de Xostakóvitx; per The Serie Embassy per oferir un recital en solitari i l'*Exsultate jubilate*, KV 165 de Mozart. Anteriorment havia interpretat el rol de Zerbinetta d'*Ariadne auf Naxos* a la Metropolitan Opera (temporada 2021-22), la protagonista de *Lucia di Lammermoor* i Gilda de *Rigoletto*. Així mateix, ha cantat *Set romances sobre poemes d'Alexander Blok*, op. 127 de Xostakóvitx per a la Brooklyn Art Song Society.

La temporada 2020-21 tenia programada començar al Met de Nova York en el rol d'Olympia de *Les contes d'Hoffmann*; participar al cicle Carnegie Hall Citywide, així com tornar amb la Columbus Symphony i la *Quarta Simfonia* de Mahler sota la direcció de Gianandrea Noseda (actuacions que no va poder fer per la covid). També tenia programat cantar com a Hilde Mack d'*Elegy for young lovers* de Henze amb la Wolf Trap Opera. Va debutar a Polònia en una gala de Cap d'Any amb l'Òpera Bałtycka a Gdansk. I a l'estiu va tornar a la Wolf Trap Opera com a Johanna de *Sweeney Todd* i la fada de *Cendrillon* de Viardot.

Recentment ha ofert una sèrie de debuts orquestrals com a solista: *Requiem* de Mozart amb la Columbus Symphony, concert d'Any Nou amb la Philadelphia Orchestra i com a Gilda en una versió de concert de *Rigoletto* al Festival de Verbier, retransmès en directe per Medici.tv.

Ha rebut el primer premi dels concurss Opera Columbus Cooper-Bing, Partners for the Arts, Vocal Arts DC Art Song, Concurs Internacional de Cant Marcella Sembrich amb la Fundació Kosciuszko, Concurs de la Fundación Gerda Lissner i el Concurs Violetta Du Pont. Es va graduar al Programa de Joves Artistes Cafritz a la National Opera de Washington i és llicenciada en Música per la Universitat d'Illinois Urbana-Champaign, així com té el Diploma d'Artista de l'Acadèmia de Arts Vocals de Filadèlfia.

Juan de la rubia, organista

Organista titular de la basílica de la Sagrada Família de Barcelona, és originari de la Vall d'Uixó (Castelló). Va iniciar la seva formació sota la tutela del seu pare i de Ricardo Pitarch. La seva educació artística es va desenvolupar en diverses capitals europees, sota la guia de mestres destacats: Òscar Candendo, Wolfgang Seifen, Michel Bouvard i Montserrat Torrent. També va rebre el mestratge d'Olivier Latry i Ton Koopman. Els premis extraordinaris obtinguts en acabar els estudis i els primers premis al Concurs Permanent de Joventuts Musicals d'Espanya i el Premi El Primer Palau van influir significativament en l'inici de la seva carrera.

La seva activa tasca com a solista li ha permès actuar en destacats escenaris de més de trenta països arreu del món, com el Palau de la Música Catalana, Auditorio Nacional de Música de Madrid, Konzerthaus de Berlín, Gewandhaus de Leipzig, Elbphilharmonie d'Hamburg, Auditorium de la Maison de Radio France de París, Teatre Mariïnski i Filharmònica de Sant Petersburg. També ha actuat a les catedrals de Colònia, Berlín, Westminster, Viena, Ginebra, Bogotà, Ciutat de Mèxic, Tunis i a l'església de Saint-Sulpice de París.

De la Rubia ha exercit rols de solista i director amb orquestres, com l'Orquesta Nacional d'Espanya, Orquesta de RTVE, ORCAM, orquestres simfòniques de Galícia, Bilbao, Principat d'Astúries, Castella i Lleó i Orquesta Filarmónica de Bogotá, entre altres formacions destacades. Ha col·laborat amb els directors Andrew Grams, François-Xavier Roth, Salvador Mas, Simon Rattle, Roberto González Monjas, Pablo González, Pascal Rophé i Thierry Fischer.

En el camp de la interpretació històricament informada, ha treballat amb Les Siècles i ha dirigit la Freiburger Barockorchester, Orquesta Barroca de Tenerife i, recentment, ha impulsat la creació de la seva pròpia orquestra: l'Orquestra del Miracle, que ha obtingut una acollida excel·lent de públic i crítica en la seva presentació (juny del 2023).

A més, ha col·laborat amb solistes prestigiosos, com Matthias Goerne, Carolyn Sampson, Elena Obraztsova, Marta Mathéu, Philippe Jaroussky –amb qui va gravar el CD *Sacred cantatas* (Erato, 2016), nominat a un Premi Grammy– o Marco Mezquida, amb qui ha desenvolupat el projecte d'improvisació *Bach & forward*.

De la Rubia s'ha especialitzat també en la improvisació sobre pel·lícules de cinema mut, amb títols com ara *Faust* i *Nosferatu* (Murnau), *Metropolis* (Lang), *El maquinista de la general* (Keaton) o *El gabinete del Dr. Caligari* (Wiene).

De la seva discografia destaquen els enregistraments dedicats a Johann Sebastian Bach, Antonio de Cabezón –amb el claviorgue Hauslaib (1590) del Museu de la Música de Barcelona– i recentment la gravació realitzada a l'orgue de la catedral de Bogotá.

Membre de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi i professor de l'Escola Superior de Música de Catalunya, habitualment imparteix classes magistrals a les ciutats de Budapest, Stuttgart i Roma.

Formació

Orquestra del Miracle

Violins primers

Adrián Linares Reyes, concertino
Sònia Benavent Romaguera
Cecilia Clares Clares
Marta Guillén Peguerols
Angie Lorena Agudelo Ardila

Violins segons

Paula Sanz Alasà
Sergio Suárez Rodríguez
Ángela Moro Saura
Abel Antón Delgado

Violes

Joaquín Reyes Borquez
Ricardo Gil Sánchez
Alaia Ferrán

Violoncel·ls

Bruno Hurtado Gosalvez
Marc Alomar Payeras

Contrabaix

Mariona Mateu Carles

Flauta I / Fagot

Carles Vallès Castelló

Oboè I

Kathryn Elkin

Oboè II / Flauta II

Daniel Ramírez Escudero

Trompeta

Robert Vanryne

Tiorba / Guitarra barroca

Francesco Olivero

Clavecí

Xabier Urtasun Eraso

Textos

Emite Spiritum tuum

Envia el teu esperit

Motet per la Pasqua de l'Esperit Sant

Emitte Spiritum tuum et
creabuntur
et renovabis faciem terrae.
Alleluia

*Envia el teu esperit
i renova la faç de la terra.
Al·leluia*

Cantata “Ah del rústico pastor”: El relámpago

No ya León rugiente
naze a vengar su zeño fulminante,
cordero si ynozente,
tan humilde, tan tierno y tan amante,
que a tres reyes recibe su fineza
en un portal, sin fausto y sin grandeza.

El relámpago, el rayo y el trueno
resguarda en su seno para otra ocasión.
Y aora afable, apacible y sereno,
de júbilo lleno, viene a dar por error
que es ageno el prezio infinito de su corazón.

Eternal source of light divine

Font eterna de llum divina

Text d'Ambrose Philips (1674-1749)

Eternal source of light
divine!,
with double warmth thy
beams display,
and with distinguish'd glory
shine,
to add a lustre do this day.

*Font eterna de llum divina!,
amb doble calidesa mostreu els
vostres raigs,
i amb glòria distinguida brilleu
per afegir una resplendor a
aquest dia.*

Let the bright seraphim

Deixeu que els brillants serafins

de Samson, HVW 74. Llibret de Newburgh Hamilton
(1691-1761).

Let the bright seraphim in
burning row,
their loud, uplifted angel
trumpets blow.
Let the Cherubic host in
tuneful choirs,
touch their immortal harps
with the golden wires.

*Deixeu que els brillants serafins,
en fliera ardent
bufin les seves sonores trompetes
angèliques alçades
Deixeu que la cort de querubins,
amb cors melodiosos
toquen les seves arpes immortals
amb cordes daurades.*

Gloria Glòria

Gloria in excelsis Deo
et in terra pax hominibus
bonae voluntatis.
Laudamus te, benedicimus te,
Adoramus te, glorificamus te,
gratias agimus tibi propter
magnam gloriam tuam.
Domine Deus, Rex caelestis,
Deus Pater omnipotens.
Domine fili unigenite, Iesu
Christe,
Domine Deus, Agnus Dei,
Filius Patris.
Qui tollis peccata mundi,
suscipe deprecationem
nostram.
Qui sedes ad dextream Patris,
miserere nobis.
Quoniam Tu solus sanctus,
Tu solus Dominus,
Tu solus Altissimus, Iesu
Christe,
cum Sancto Spiritu in gloria
dei Patris.
Amen

*Glòria a Déu a dalt del cel
i a la terra pau als homes que
estima el senyor.
Us lloem, us beneïm,
us adorem, us glorifiquem,
us donem gràcies per la vostra
immensa glòria.
Senyor Déu, Rei celestial,
Déu Pare omnipotent.
Senyor fill unigènit, Jesucrist,
Senyor Déu, anyell de Déu, fill
del Pare.
Vós, que lleveu el pecat dle món,
tingueu pietat de nosaltres.
Vós, que lleveu el pecat del món,
acolliu la nostra súplica.
Vós queu seieu a la dreta del
Pare,
tingueu pietat de nosaltres.
Perquè Vós sou l'únic sant,
Vós l'únic Senyor,
Vós l'únic altíssim Jesucrist,
amb l'Esperit Sant, en la glòria
de Déu Pare.
Amén*

Fes-te soci de l'Orfeó Català. Fes del Palau casa teva.

Gaudeix d'invitacions, descomptes
i més avantatges per només 60 euros l'any
(10 euros, menors de 35 anys).

Uneix-te ara!

ASSOCIACIÓ
ORFEÓ
CATALÀ

També et pot interessar...

Estiu al Palau

Dimarts, 06.08.24 – 20 h

Sala de Concerts

—Beethoven, Franck i Brahms

Víctor Braojos, piano

J. Brahms: *Tres Intermezzi*, op. 117

C. Franck: *Preludi, coral i fuga*, op. 21

L. v. Beethoven: *Sonata núm. 32, en Do menor*, op. 111

Preu: 25 euros

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – CECOT – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Abertis – Fundació Antiques Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Gómez-Acebo & Pombo – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – Illy – Laboratorio Reig Jofre – La Fageda – Nexo – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Saret de Vuyst – Scasi Soluciones de Impresión S.L. – Soler Cabot – Abacus – Colonial – Veolia Serveis Catalunya

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Benefactors Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Professor Rafael I. Barraquer Compte – Francesc Xavier Carbonell Castellón – Lluís Carulla Font – Mariona Carulla Font – Josep Colomer Maronas – Josep Daniel i Lluïsa Fornos – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – Jordi Gual i Solé – María José Lavin Guitart – Ramón Poch Segura – M^a. del Carmen Pous Guardia – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – Joaquim Uriach Torello – Manel Vallet Garriga – Jordi Simó Sanahuja

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Orfeó Català